

Andrzej Źaki

Huasachugo I-III

Informator Archeologiczny : badania 10, 345-346

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

typu Paruque /11 egz./ i ciosy kamienne z dekoracją geometryczną. Zarejestrowano również przechowywane w kolekcji prywatnej rozmaite inne zabytki, w tym ciosy z motywami antropomorficznymi, mające najbliższe analogie w Ayangay.

W odkrywcze badawczej, sięgającej głębokości 93 cm, wyróżniono dwie warstwy kulturowe, datowane metodą C-14 na lata: 390 i 420 n.e. z tolerancją 60 lat /Laboratorium Uniwersytetu w Bernie/. Dzięki tym oznaczeniom chronologicznym uzyskujemy coraz bardziej dokładny wiek środkowej fazy rozwojowej kultury Recuay /callejón de Huaylas/.

W najbliższej okolicy zinwentaryzowano serię dalszych stanowisk, częściowo współczesnych śladom osiedla na Cerro Agujerado, leżących na szczytach powyżej 3500 m: C^o Pajaro, Barro Negro, Paruque, Macu, Kesera, Santa Apolonia, Montes vel Urumalci, Canduall, Campanero /na tym ostatnim odkryto m.in. ryty zoomorficzne na glazie u wejścia w obręb dawnego osiedla/.

Wszystkie znaleziska złożono w Museo de Sitio "Chavimochic".

HUASACHUGO I-III

Polskie Badania Archeologiczne,
Musei de Sitio "Chavimochic",
Instituto Nacional de Cultura
w Trujillo

Badania prowadził prof. dr Andrzej Żaki. Pierwszy sezon badań. Osiedle obronne i prawdopodobnie cmentarzyska z epoki klasycznej.

Na początku lata przeprowadzono wstępne rozpoznania słynnego zespołu ruin osiedli obronnych, zwanych "Machu Picchu strefy Santiago de Chuco"; nie badanych jednak dotąd przez żadnego archeologa zawodowego.

Ruiny te leżą na wododziale Virí i dopływów Santa, na grzbiecie górskim wysokości ponad 3700 m n.p.m., oddalonym o dzień drogi konnej od ostatnich punktów, do których prowadzą drogi kołowe z Santiago de Chuco lub z Trujillo-Virí.

Tworzą je relikt trzech głównych osiedli ustawionych łańcuchowo na szczytach o płaskich wierzchołkach oraz przyległe wielkie aneksy osadnicze i przypuszczalnie nekropoliczne. Cały kompleks zabytkowy przekracza rozmiarami Machu Picchu i zajmuje dominującą pozycję wśród stanowisk przedkolumbijskich pomiędzy źródłami rzeki Virí a Pacyfikiem. Z ruin osiedli roztacza się szeroki widok we wszystkich kierunkach, obejmując również długi wycinek Pacyfiku.

Stan zachowania budynków mieszkalnych, komunalnych /kulturowych?/, murów obronnych, uliczek, zaułków ze schodami, placów, kanałów i domniemanych reliktyw nekropolitycznych jest rozmaity, na ogół jednak - zwłaszcza w osiedlu III, największym - dość dobry. W wielu miejscach budynki zachowały swe ściany szczytowe oraz portale otworów okiennych i drzwiowych.

Chronologia osiedli nie jest jeszcze dostatecznie jasna. Zarówno zabytki ruchome /niemal wyłącznie ceramika/, jak i relikty architektoniczne wykazują pewne związki z grupą Ayangay kultury Callejón de Huaylas /Recuay/, choć brak tu w ogóle charakterystycznej plastyki kamiennej z motywami antropomorficznymi i geometrycznymi. /Jedynym rozpoznanyym śladem zdobnictwa były zarysy trzech kół ustawionych szeregowo, utworzone z małych dołków, wrytych na płaskiej opoce na krawędzi południowej osiedla III/. Nie jest wykluczone, że zespół osadniczy Huasachugo pochodzi ze starszej fazy rozwojowej wspomnianej kultury, tj. z samego początku naszej ery lub nawet z czasów nieco wcześniejszych.

W pobliżu Huasachugo i w okolicy Santiago de Chuco zarejestrowano w toku wypraw konnych 30 nieznanych dotąd stanowisk archeologicznych, położonych wyłącznie na wierzchołkach wznieścień. Część ich zinventaryzowano i zbadano powierzchniowo.

Wszystkie znaleziska złożono w Museo de Sitio "Chavimochic".

LLANGANUCO I

Polskie Badania Archeologiczne,
University Nationale Mayor
de San Marcos w Limie

Badania prowadził prof.dr Andrzej Żaki. Pierwszy sezon badań. Osiedle obronne z czasów przedkolumbijskich.

Stanowisko leży w paśmie Cordillera Blanca, na końcu doliny Llanganuco, przylegającej do najwyższego szczytu Andów peruwiańskich, Huascarán, 6768 m. Eksplorowano je podczas VII etapu Polskich Badań Archeologicznych /jesień 1976/ przede wszystkim dla weryfikacji niektórych szczegółów studium o roli przełęcz w osadnictwie przedkolumbijskim wspomnianego pasma Andów.

Pierwotne osiedle składało się z trzech niewielkich, mniej więcej owalnych przestrzeni otoczonych murami /zachowanych do maksymalnej wysokości 160 cm/ oraz dwóch międzymurzy. Jedyne zabytki ruchome w postaci fragmentów cienkościennej ceramiki barwy przeważnie ce-